

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. III. Évf.

Márkisevci, 1924. június 8.

Broj 23. Szám.

V politicsnom

zivilényi je naednök mér posztao. Po dúgom zavlačstivanyi i krícsanyi je imenüvanye Pasics-Pribicsevicsove vláde prerezalo vsze kombinácie. Vküper pozváni orszacski gyűlés je szamo formálen büo, vága, mócsi próba, za kęp prisesztné delamogócsnoszti vládne partáje- Velko i z vszými prilíkami oborožena opozícija je na vsze gotova bila, da pri dánoj prvoj prilíki vrže vládo, ali nē sze nyē poszrecsilo. Kak sze je szkázao zatō prilicsen moment, ji je v tom namenývanyi právočasno vláda prehitila, ár je 'ze v roká z gotovim králevszkim ukázom parlament do dvajszetoga oktobra oddjála. To je politicsna taktika, prefriganoszt, kí je potrebna próti krícsácsom brez hasznovitoga dela.

Do dvajszetoga oktobra de ergo parlamenta delo pocsivalo. Tō je do stiri i pô mészeca, csi sze szituácia v bógso mero nezvagne, kí bi zagvüsalo denésnye vláde delamogócsnoszt, de prepotreben usztávni (alkotmányos) zítek v mrtvom sztáni, geto je pobojni znōva nasztávlene drzáve dvojná potreba delati za drzáve materileni i morálni naprēdek i tō bole za notrásnyi, kak za zvünésnyi, ár té itak pride po ovom.

'Ze sze je zgódilo, csirávno bi pred dogódkom nasega národa szlaboszt tüdi nē mogla tō prehititi. Zagotoviti pa moremo, ka je té politicsen cirkusz, kí sze vzdržáva z nasi drágo plácsani vztópnic (dávka csekk!), nē v haszek národa i drzáve. Kelko navól, kelko težáv je okóli gde bi isztinszko i szilno pomócs i resítev trbelv. V prēkmurji ceszté božne, zacsnylene 'zeleznice delo nenapredüje, zákoni ráznevszste kí z ednácsenye csákajo, normálno obcsnoravnanye escse zasztáno, v bácski, baranyi itd. povóden okóli 200 milionov Din. kvára naprávi zavolo nebriganosztí itd. itd. szo vsze naprē valon kak pa politicsna igra — za nase szirmaske krajcare. Na tisztom bi sze trbelo trgati v parlamenti i prekrícsati eden toga drúgoga od bógsega z bógsimi predlogi kak bi sze pomoglo národí, kí bi tak rēszan zahýálen mogo bidti.

Ali tō je vsze niká nē. Glávno je, da sze nyim dobro godí

Prēkmurja vérsztvena zadüsenoszt naj morí té národ, naj sze szam z szvojimi rokámi vsí oponke delati gda 'ze nyemi ne z-íde drúge szí kúpiti. I gda szí té szirmaski národ tak premisláva, navóliva, tečaszt sztoji parlamenta delo záto, ár rázni zavérácske szí szvoje interesse nad národne interesse posztávlajo, sztem onemogócsijo delo, i idejo na rázna letovicsca. Ka je vecs, tüdi escse na té dnéve scséjo meti gg. z

„národne vôle“ odebráni poszlanci trisztódinárne dnévnice, v steri nebódo delati za národ niká.

Politicsen zítek de tak méren, szploj méren. Brez cenilne komissije de sze méno nameštávala véksa dohodnína, i brez od národa zvoljeni zasztópnicov lēko delajo szrēzke i oblásztné uprave — kak scséjo. Tüdi pa národ méno csáka prisesztné volítvi, gda obracsúnáo bōde z denésnyimi igrácsi.

Razlôcseni okráji M. Sobota i D. Lendava.

Nē vecs okrajno glavársztvo nego szrezka uprava.

Na podlagi zákona „o razdelítvi drzáve na oblászti“ je odrédo veliki 'zupán mariborszke oblászti, da sze od 1. junija naprē prenehá okrajno glavársztvo z expoziturov v D. Lendavi, ino posztáne D. Lendavszki okraj szamosztálen szrēz. Potomtoga je tak v Prekmurji dvá szrēza i tō szrezka uprava — kak de sze odszemaó imenüvalo — v M. Soboti i szrēzka uprava D. Lendave. Voditelje té szrezov sze ne bōdo imenüvali vecs okr.

glavar nego szrēzki poglavar. G. Lipovšek osztánejo szrēzki poglavar v M. Soboti, g. Kandrič doszedásnyi vodja expoziture v D. Lendavi pa kak zacaszni upravitel szrēzke uprave v D. Lendavi. O imenüvanyi definitivnoga szrēzkoga poglavára v D. Lendavi szo kombinácie razlicsne, vecs kak gvüsno je pa imenüvanye g. Dr. Bratina z M. Sobote.

Boj med Orjunási i Komunisti v Trbovljaj.

3 mrtvi i 8 ranjeni.

TRBOVLJE. 1. junija je prislo v Trbovlje (Trifail) okóli 1000 Orjunasov na szvecsanoszt razvitja orjunaskoga prapora. Trbovlje, gde dela okóli 30-35.000 lüdi i szo z véksoga komunisticsnoga mislénnya, szo sze zburkali zavolo oboroženoga (?) pridénnya orjunasov, kí namenývanye

je bilō razsiriti orjunásko miszel med delavszki vrsztaj. Delavci szo „Abcug Orjuna“ itd. krícsali, med sterim je prislo do bitja i sztrebbe. Od trē bomb i od vnógi sztrēlov je mrtvi 3 orjunáski voditelov i 8 orjunasov težko ranyneni. Osztra preiszkáva je v tēki.

Ekszplozija v Bukaresti.

BUKAREST. V szrēdo 28. V. po pódnevi sze je velka neszreca zgodila v Bukaresti. Skodovi 10¹/₂ cm-szki nábojov za stúke magazin je z neznánoga vzroka volo explodiráo i magazin, drzávna fabrika pükšenoga prahá i szoldacsije pirotehniczna delavnica szo v zrák odleteli. Od terena eksplozije na 500 m. oddaljena králevszka palacsá v Coretrocen sze je tüdi nikelko poskodovála. Dvé vōri je nepretrgana

bila detonácia, zavolo steroga je v vársá med lüdsztvom velki panik vōvdaro. V magaziní je okóli jezero vágónov municije bilō szklajene, kí je pred krátkim prisla z Češkoga z Skodove fabrike, i 15 milion falatov municije za pükse. Kelko je lüdi ranyneni ali mrtvi. Je zagotoviti escse doszēmaó nemogócsse. Romanie vesz municija za stúke je vnicsena i sze kvár cení na 2¹/₂ miliárde leiov.

Granicsna komissija pri „Tromeji“

Preminócsi tjeden sze je tü müdila razmejitvena komissija, kí sze je v szprensztvi g. okr. glavára Lipovšeka odpelala szkōz Trdkove na 'Tromejo' pri Tauki. ('Tromeja' sze imenüje meszto gde sze nájdejo meje SHS., Austrija i Magyaraszka.) Komissije nálog je büo zagotoviti csi je tromejni kamen po predpíszí mirovni pogodb pravilno vkopani. Po toj zagotovitvi sze je komissija v Oszijek odpelala na szvoj szédes, gde nadalüje szvojo delo. (Tromejni kamen je

v lēpom meszti edne goscsere, narejen z trē eden na drúgoga položeni piramidov, kí eden gléda próti Ausztriji eden próti Magyaraszkoj i trétji pa próti SHS. Prvi noszi napiszek St. Germain i té pogodbe dátum, drúgi Trianon i té pogodbe dátum, trétji pa St. Germain — Trianon i obē pogodbi dátum. Vszi kamni, kí szo z marmora, noszijo vszáki szvoje drzáve cimér (grb.). Tō je komissije zádnje delo bilō v Prekmurji.)

Je vsze mogócsse!?

Med Dolnyo Lendavo i med Bogojnov je drzávna ceszta prevacs razvožena, tak, da po toj ceszti, náimre pa od Dobrovnika do Dúgevészí pēt—sészt vōzni capásov nájdemo vszeserom do grab. Ár pa 'ze dneszden je bicikli rávno tákse potrebno szredsztvo za hitrēse opravilo vszákdenésnyi poszlov, kak sterokoli drúgo, szo té povprék razvožene ceszte nikak ne v haszek biciklizstov. Negledócs pa na biciklizste szame, (csirávno je tō 'ze dnesz ne luxus i bi sze vpostüvati mogli, konczi z ednov rédnov pespótjov) je tō prvlē nigdár nē bilō dovoljeno, ka bi sze z kólami ták grabe po pēskoj pōti voziti szlobodno bilō, kak je tō dnesz 'ze malomárno nezabránjeno. Kolna pōt je szredína ceszte i nē pēska pōt. Ka sze pa tō vszedno godí lēko, je vzrok cesztár, kí ali nezabráni záto ár nema tō predpíszano, ali pa záto ár ga na ceszti nē i ne vídi té presztópke.

Nē je pa naci ceszta D. Lendava—Čentiba. Vendar je tá ceszta malo v bógsem sztáni, ali premiszti szí tiszto nevarnoszt, kí csáka ponēsrečenoga voznička ták vō z Lendave, gde je pōleg ceszte tiszta velka globocsina brez varnosztné grájke (slamfórov korlát.) Tō je da eden máli falat grájke escse obsztoji, ali gdé je krečesztina globocsina nájkéke, tam pa sztojijo escse szamo práve szojé kí szo prepüscsene vrēmena nevólám i za nēmoga szvedoka edne vékse neszreće, kí sze — zavolo malomárnoszti compeitentni — pricsaküje lēko. Sto bō odgovoren za takso neszrećso? Ali sze prinász szamo te dá poprávlati, gda je 'ze zavolo zanemárnoszti neszrećsa gotova?

Trgovszka Gremija v M. Soboti je goriopomenóla vsze zaintereserane, da naj nyē prijávijo z za tō potrebni dokumenti vsze tiszta dugovánnya, kí resítev zadobiti pri denésnyi konvencijej med SHS i Magyaraszko májo. Ticse sze tō dúg i terjátev, depótov itd. Kak je to objávleno bilō pōtom M. Kr., szo tüdi objávili v „Novine“ listí. Ár je pa poszredovati szí nálogo trg. grem. vzéla, miszlimo da ona tō tüdi vcsini ka posle na tiszto meszto, kama tō szlisi. Záto je nepotrebno posílati ednomi ali drúgomi poszlanci — kak je to naivno 'zelénne 'Novin' — za protektorát, ár je tō itak drzáve dúznoszt v interesti szvoji prebiválcov, rávno tak za drzávo szamo pri konvencija z tühinszkimi drzávami. Pri tom deli poedinec telko récsi má, kak poszlanec, náimre csi 'ze itak poszredüje trg. gremija. Za bodócsse korteseranye szí naj 'Novine' drúgi fundament iscsėjo i tō táksi, kí je za Prekmurje rēszan prepotrebén i sztvárni, pri sterom nē poedinci i ne tr. gremij prilike nema poszredovati. — Dobro pripravleno hráno vszáki lēko je!

A püspök bucsuszavai.

A bérálás befejeztével Tisánán az ottani plébánosnál tartott diszebédén Dr. Karlin András herceg-püspök felköszöntött monddott, amelyben elbucszott Prekmurje népétől és papjaitól.

A főpásztor, akinek egy hónapig tartó körútján módjában volt közvetlen tapasztalatokból informálódni a prekmurjei viszonyokról, a bucsuszóban igen jelentőség teljes szavakat mondott.

Azt mondotta a püspök, hogy ne csodálkozzék senki a prekmurjei papság nemzetiségi mentalitásán mert az egészen természetes, hogy azok a férfiak akik magyar iskolákban tanultak, magyar nevelésben részesültek, magyar levegőben nőttek fel, akiknek magyar könyvtáraik vannak, azok nem lehetnek mások mint a milyének. Ezekről a férfiakról senki sem kívánhatja, hogy az országhatárok megváltozásával egész egyéniségük, felfogásuk és világnézetük egyidejűleg megváltozzék. Majd az utánuk következő generáció, amelyet mi nevelünk fel, egészen másképpen fog gondolkodni.

Dr. Karlin herceg-püspök ügylátszik higgadt tárgyilagos és józanul gondolkodó ember mert egészen természetesnek és magától értetődőnek tartja a prekmurjei papságnak s általában annak a szlav származásu és vend

Schicht

Pravo
SCHICHTOVO-milo z znamko „JELEN“

varuje Vaše drago perilo.

Pri nakupu pazite na ime

„Schicht“ in znamko „Jelen“!

anyanyelvű de magyar nevelésű intelligenciának mentalitását, amelyet szlovén testvéreink — akik nem úgy gondolnak mint a püspök — a „madžaron“ névvel szoktak megjelölni.

Ez a csunya de nagyon gyakran használt szó aféle hazaáru lást jelent s az állam elleni hűtlenség vádját tartalmazza azoknak ajakán akik oly sűrűn ki-mondják. Az egyházmegye főpásztor most félrenem érhető módon, egy magas méltóságot viselő egyéniség tekintélyével s egy hosszú közéleti pályafutás tapasztalataiból leszűrődött higgadt bölcseséggel mondotta meg, hogy voltaképpen mi az amit szlovén testvéreink, túlzó nacionalizmusuk hevéből elragadtatva madžaronnak neveznek.

A püspök valószínűleg kedvetlenül információkkal jött ide. Azután látta, hogy attól a perctől fogva hogy Prekmurje földjére tette lábát, utja valóságos diadalmenet volt. A szeretetnek, a ragaszkodásnak olyan jeleivel talál-

kozott amelyek nemcsak meg hatották de rólunk alkotott véleményét is megváltoztatták. Nyílt szemű ember, aki körútján mindent meglátott és sokat tapasztalt. És mert a körút végén egészen másképp látta a helyzetet mint az elején, bizonyosan azért mondotta azt a megszívlelendő beszédet Tisánán.

A szlovén néppárt manifestuma.

A sloveniai néppárt, amelyhez Prekmurje két képviselője Klekl József és Siftár Géza is tartoznak a többi ellenzéki pártok mintájára szintén kiáltvánnyal fordult a néphez abból az alkajomból, hogy a régóta húzódo politikai válság megoldása a parlamentarizmus elveivel meg nem egyező módon történt meg.

E kiáltványban kiemeli a klerikális párt, hogy a horvátok és szlovének azért egyesültek egy államban a szerbekkel, mert azt hitték, hogy egy ilyen államban részükre mint szabad népek részére a fejlődés feltételei biztosítva vannak. Ezen alapon létesült a korfui egyezmény s a genfi deklaratio. Fajdalom már az egyesülés első napjai-

ban észre kellett venni, hogy a horvátokat és szlovéneket csak ki akarják használni. Ez a főrekvés kézzelfogható kifejezésre jutott a vidovdani alkotmányban, amely által lehetővé vált, hogy egy nép a másik két nép felett hegemoniát gyakoroljon. A sloven néppártnak a többi ellenzéki pártokkal közösen folytatott parlamenti küzdelme lehetővé tette, hogy a horvát Radicspárt több évi távolmaradás után bevonult a parlamentbe. Ekként az egyesült ellenzék túlnyomó többségbe került a nemzetgyűlésen. Célja hogy az állami közgazgatás minden ágában rend és igazságosság legyen s kiirtsza a korrupciót. Természetes dolog, hogy az ellenzéki blokk és a korrupció között elkeseredett harc tört ki. Nálunk azonban, bár képvisleti alapon álló alkotmányos ország volnánk, a demokratikus elvek teljesen lábbal tipor-tatnak, aminek legfőbb bizonyítéka az a mód ahogyan a legutóbbi politikai válság megoldatott. Ez a megoldás merénylet a nép souverénitás ellen. A sloven nép nevében követeli a párt, hogy a mostani antiparlamentaris kormány helyéből azonnal elmozdítassék. A horvátok és szlovének szabad rendelkezési jogában és a legszélesebb körű autonómiában látja a szlovén néppárt a nép fejlődésének egyedüli biztosítékát.

Mungó--Park.

Ne tessék politikai karcolatra gondolni. Nem a volt magyar munkapárt klubjáról van szó.

Mungó--Park utazó, a ki a Niger folyó felkutatásával szerzett érdemet.

Térszűke miatt nem ismertethetjük ennek a híres kutatónak csodálatos utazását. Igénytelen, de színes és eleven elbeszélése, a mely visszatérése után nem sokkal később, 1797-ben jelent meg, nem vesztett igézetes voltából, bár azóta száz évnél több idő telt el már. Egyedül, úgy mint híres honfitársa, Bruce, a ki bejárta Abessziániát és a keleti Szudánt, Park is számtalan akadályon törtetett keresztül, szörnyű nélkülözéseket és csalódásokat viselt el a legnagyobb lelki erővel. Gyalog baklatott előre, rongyosan, éhezve, társtalanul, az egyik hónapban a sivatag hevéen perzselődve, a másik hónapban térdig gázolva csaknem járhatatlan ingoványokban, de sohasem veszítvén el önbizalmát, sem pedig a gondviselésbe vetett hitét. Nyafasságával és tapintatosságával lefegyverezte a benszülöttek gyanakvását, sőt lecsen desítette a benszülöttek urainak fanatikus türelmetlenségét is. De betegség és nélkülözés, sajnos, arra kényszerítette őt, hogy visszaforduljon, mikor 200 angol mérföldnyire volt már csak Timbuktotól. Ha Timbuktu lett volna utazásának egyedüli célja, akkor épp oly eredménytelenül tért volna vissza Afrikából, mint elődei. Ámde évek óta új probléma vont a magára a geografusok figyelmét, s ennek a problémának a megoldása volt a többi között Mungó Parknak egyik főadata.

Herodotostól kezdve lefelé számos író említette „a négerföld nagy folyóját“, a mely keletre hőmpölygeti széles árját bizonytalan határpont felé. Számos elmélet támadt erre az ismeretlen vizuttra vonatkozólag. Vajjon nem ez okozza-e a Nilus örökös áradását, a melynek forrását akkor még titok borította? Vagy talán felső folyása volt az akkor még szintén ki nem kutatott Kongónak, a melynek torkolatát a nyugati parton volt? Vagy ez a hatalmas Niger valami nagy fölföldi tóba ömlött bele talán? Vagy eljutott talán az Atlanti-óceánhoz valamely még föl nem fedezett lefolyáson keresztül? Ha Park nem is tudott végleges választ adni ezekre a különböző kérdésekre megvolt neki legalább az az elégtétele, hogy ő volt az első európai ember, aki meglátta a legendás folyamat és aki előterjeszthette a maga következtetéseit, a melyet főként a benszülöttek kijelentéseire alapított.

„Közölték velem“ — írja Park, — „hogy másnap korán reggel meg fogom látni a Nigert (a melyet a négerrek Dsolibának, vagyis a nagy viznek neveznek) . . . Együtt nyargaltunk előre a mocsaras földön, a hol mikor kíváncsian nézegettem körül, hogy meglássam a folyót, az egyik kísérem rám kiáltott: Geo affili! (nézd a vizet!) Es előre nézve, végtelen gyönyörűséggel ott láttam magam előtt küldetésemnek nagy célját, a régóta keresett felsőes Nigert, a mely a reggeli napban csillogva, oly széles volt, mint a Thames a Westminster alatt, és lassan kelet felé hőmpölygött. Odasiettem a folyó széléhez, s miután ittam a vizből, forró hálát adtam a mindenség hatal-

mas urának, hogy ekként eredménnyel jutalmazta fáradozásaimat.“

»Az a körülmény, hogy a Niger kelet felé folyt egy csöppet sem lepett meg; mert bárha Európából úgy jöttem el, hogy kétségeim voltak erre a kérdésre vonatkozólag és inkább hajlottam arra a véleményre, hogy az ellenkező irányban folyik, utazásom során oly gyakran tudakozódtam a folyóra vonatkozólag és különböző nemzetiségű négerektől oly világos és határozott utbaigazításokat kaptam arra vonatkozólag, hogy a Niger főiránya a fölkelő nap felé halad, hogy immár alig kételkedhettem ebben, annál is inkább, mert tudtam, hogy Houghton őrnagy hasonló felvilágosításokat gyűjtött össze ugyanazon a módon.«

Nem volt szabad átkelnie a folyón, de Szego királya kalauzt küldött hozzá, hogy vezesse el őt tovább lefelé a folyó mentén. És a kalauz azt kérdezte tőlem: »vajjon az én hazámban nincsenek-e folyók és vajjon egyik folyó nem olyan-e mind a másik«, oly kevéssé volt képes felfogni benszülött eszével a tudományos kutatás gondolatát.

»Modibuaan — írja Park — a kis zöld szigetek (egy pár szorgalmas fellátnak a békés tanyája, a kiknek barmai biztonságban vannak itt a fenevadak elől) és a felsőes folyam, a mely e helyütt sokkal szélesebb, mint Szegónál, a világ egyik legmegragadóbb látivalójává teszik ezt a helyet.«

Park tovább folytatta utazását hol gyalog, hol kanoóban, s azt tapasztalta, hogy a krokodilok sokkal kevésbé veszedelmesek, mint a »moszkító«, melyek megfosztották őt nyugalmától és lázat okoztak. Kinos em-

léke, megnyilatkozik abban a gondos záradékban is, a melyet a kellekek jegyzékéhez fűzött, s a melyben minden egyes katoná és néger számára, a ki részt vett Park második expedíciójában „egy darab moszkító—takarót és két pár moszkító—nadrágot“ irt elő a »közönséges ruházat« kiegészítéséül.

Végül azonban a mórok növekvő ellenséges indulata és saját bajai arra kényszerítették Parkot, hogy lemondjon arról a gondolatról, hogy eljusson Jennébe, egy városba, a melytől alig volt már két napi járóföldre. Ennél fogva a mi felvilágosítást csak lehétlett összegyűjtött a benszülöttektől, a folyó keleti irányára vonatkozólag. Jenné alatt, azt mondják neki, a Niger széles tóvá terpeszkedik szét, amelyből aztán több ágra szakadva folyik ki tovább; ezek közül a két főág megint egyesül »Kabrában, Timbukta kikötőjében«, tizenkét napi járóföldre Jennétől. További tizenegy napi járóföld után délre halad el Hausszától, a melyet még nagyobb és népesebb városnak irtak le, mint magát Timbuktu, bár Timbuktu királyáról azt jelentették, hogy mérhetetlenül gazdag, »feleségei selyemruhát viselnek és fő államhivatalnokai ragyogó fényben élnek.« Park nem tudta eldönteni, hogyan végződik a Niger folyása, de valószínűnek tartotta, hogy a Kongóba szakad, amelynek rengeteg vízmennyiségét akkor még nem tudták sdhogyssem megmagyarázni. Tovább folytatta útját a Nigeren föl felé mindaddig, amíg a folyó hajózható volt, nem nagyon távol a forrásától, és számtalan kemény viszontagság és több hónapi késedelem után, épségben megérkezett a tengerpartra, feljegyzéseivel együtt, e rendkívül nevezetes kutató utjáról.

LÁSZI—HIREK

PÜNKÖSD.

Oh Szentlélek Isten
Jer szánj meg bennünket
Teremtsd újjá a mi
Csüggeteg szívünket.
Szállj át a világon
A régi tüzettel
S a mi földhöz ragadt
Lelkünket emeld fel!

Oh Szentlélek Isten
Jer, szállj le mihozzánk
Emeld fel, emeld fel
Bubánatos orcánk.
Betegek vagyunk mi
Rabok és szegényék
Rabjai vak önző
Szeretlenségek . . .

Oh Szentlélek Isten
Jer, szánj meg bennünket
Hittel, szeretettel
Töltsd be a szívünket
Hintsd be közellédet
Szent áhitatával:
Pünkösdi lélekkel
Pünkösdi rózsával.

Szabolcska Mihály

Növi gerenti Od velikoga župana
triborszke oblászi szo nemeszto do-
dásnyi gerentov imenüvani szledécsi:
G. Lendavi nemeszto Bézan Jožefa
imenüvani Horvát Mihály, v Čepinci
nemeszto Skaper Jožefa Kalamár Jo-
žef, v Borejci nam. Ciglar Jožefa
vrvath Stevan, v Radmožanci nam.
ki Vendela Norsics Károly, v Bogo-
nem. Puhán Antona, Vogrin Ste-
van, v Bratonci nam. Forjan Martina,
švec Mihály, v Rankovci nam.
ojčan Leopolda Sohar Stefan. Nam.
nál Franca je imenüvani za kotrigo
es. szoszveta (tanács) v Rankovci
niga Franc.

Pészji koutnác. Po ponovnom
szenyē vecs pszōv, je szreszko
glavarszto odrédilo *poosztreni*
pszji kontumac. Psi morejo v za-
tom dvorisci na mocsnom lonci
vrezani bidli i more meti vszaki na
szeki predpiszno táblici z numerov.
je pesz besznōcse szumlvi sze
re priglásziti poglavarszti. Vszaki
sztōpek sze osztrō kaznūje.

Mlatilni masinov lásztniki, kak
mo tō 'ze opiszali, szo 29. V. gyū-
s meli, pri steroy priliki szo sze
ne potrebe pogovárjale. Ár je pa
gyūlēs nepravilen būo, szo sze
nūpale štiri kotrige, ki naj z szkūpnov
sztrnov zadržugov v sztike sztōpijo,
molo dovoljēnya ednoga pododbora
sztroke v zvézi obrtne zadruge,
bi sze brigao specialno za laszti-
ke mlatilni masinov. Zavūpniki szo
jun. obiszkali voditelszto zadruge,
je sze je v tom razmēnyi prineszo
szlēp. Zagotovilo sze je pa tūdi
a vecs polovica ji nema obrtne
noga liszta. Zato sze opominajo
zi lasztniki masinov da szii
szpreszkrbijo ovak de nyim mlatidev
szepovēdana. Gda sze tō zgodī, do
szvāni vszi na gyūlēs i szii odebe
szvoj odbor masinszke sztroke.
szosnyā prōti vszākōlētnoj reviziji de
szii odposzlāna pōtom obrtne zadruge.

Vihér za vihērom. Sztremono sze
am kázalo tak lēpo kak mogōcse nig-
r. Po lajaszkom szlabom pōvi szmo
ll 'ze zaednōk potōrstani, ali — 'za-
sztno — v trōsti szmo zdaj tūdi vka-
szeni. T. m. 2.-ga nam je vihér povā-
no vesz szejanye, na stero je prisao v
szeci na 6-ga junija eszce véksi liszcs z
szhērom i mocsnov tocsōv, ki je nē
szamo pobūo pseniczno cvetje, nego i
szlāro v zēmlō psenico i zito. Dobroga
szva trōst je tak premīso, pritom pa
szszizveno vōdāvanye, placzila na-
szszajō.

— **Velika občina Murska Sobota.**
Štev. 1036/1924. Predmet: vožnja z
motociklji, motoreti, i. t. d. Razglas.
Na podlagi sejnega sklepa velike občine
Murske Sobote z dne 26 augusta 1922
ter temeljem § 5. i 12. občinskega
reda se opelovano prepove vožnja z
motociklji, motoreti za zabavo „luksus“
po mestu. Obenem se prepove tudi
vožnja biciklistov za „sport“ ob nedel-
jah in svetkih, kadar je Aleksandrova
cesta najbolj obljudena od iz cerkve do
čih ljudi. Vsem, kateri se vozijo z ko-
lesi, motociklji, motoreti, i. t. d. je pre-
povedano rabiti peške poti, občinske
vrtē n. pr. pred javno bolnico, Sápáry-
jevim gradom, ali promenade n. pr.
v cerkveni, Alaksandrovi, Lendavski
cesti i. t. d. Ti prestopki se kaznujejo
takoj po občinskem funkcionarju. Mur-
ska Sobota, dne 3.-ga Ivanšćeka 1924.
Za županstvo velike občine gerent:
dr. ŠÖMEN I. r.

— **Halálozások.** Özv. Imrey Györgyné
született Veniss Margit életének 58-ik
évében Budapesten meghalt. A meg-
boldogult több mint 20 éven át volt
Muraszombaton postamester. Halála
őszinte részvétet keltett városszerte.
— Nagy Mihály uradalmi portás fe-
lesége szül. Doria Mairetta másfél évi
betegség után május hó 3-án hajnal-
ban 57 éves korában meghalt. Teme-
tése 4-én d. u. 4 órakor volt nagy
részvét mellett. Férje és leányai gyá-
szolják. — Kámán Vince bérkocsi
tulajdonos súlyos baleset áldozata lett.
Május 30-án este kocsijának bakjáról
lovak közé esett. A megvadult lovak
a kocsi alá szorult embert magukkal
vonszolták miközben súlyos sérülē-
seket szenvedett. Eltörött a nyakcsigo-
lyája. Beszállították a kórházba ahol
4-én reggel kiszendvedett. Kámán Vince
tragikus sorsa általános részvétet kel-
tett, mert mindenki szerette tipikus
alakját és rokonszenves egyéniségét.
Temetése 5-én d. u. ment végbe nagy
részvét mellett.

— **Megváltozott a menetrend.** Régi
panasza volt Prekmurje közönségének,
hogy a hetenkint közlekedő vasut
delután oly korán indul vissza M.
Sobotából hogy dolgait senki sem
tudja elintézni. Ezen a panaszon segít
most részben az új menetrend amely
szerint a vonat delután nem 2 óra
10 perckor, hanem 3 óra 40 perckor
fog visszafelé indulni. Hodosra 5 óra
15 perckor érkezik, onnan 5 óra 50
perckor indul vissza s Murska Sobo-
tába érkezik 7 óra 15 perckor. — Itt
említjük meg, hogy a murska-sobotai
toronyórák körülbelül 30 perccel
előbbre járnak mint a vasuti óra. A
vasuti állomás minden delben a posta
hivatal utján kapja Mariborból a pon-
tos vasuti időt.

— **Sportni club Mura** címmel feléled
a régi murska-sobotai sport egyesület.
Lelkes sportbarátok, a football és egyéb
testedző sportok régi hívei feltámasz-
tják a kényszerű téllenségre ítélt régi
és már szép eredményeket produkáló
egyesületet. Az alakuló gyūlēs rövide-
sen meg lesz tartva amelyen megvá-
lasztják az egyesület tisztikarát. Az új
egyesület football mérkōzéseket fog ren-
dezni, bevezeti a női football játékot a
hassennát és versenyek rendezésével a
kerékpár sport ügyét is fel fogja karolni.

— **Utazás egy fakamra körül.** A mur-
sobotai evang. gyūlekezet elöljárósága
márc. 25-én tartott ülésén Josár István
gyūlekezeti szolga lakás kérdésének
megoldásával foglalkozott. Ruzsa
Ferenc Imre kántor véleménye szer-
int a legcélszerűbb megoldás lesz,
ha a szolgának a gyūlekezet udvarán
levő *fakamrából* csinálnak lakást
kellő átalakítással. Az elöljáróság
mindenben osztozta kántorának véle-
ményét s az építkezést elhatározzván
felkeresték Jónás Jánost a gyūlekezet

egyik bérlőjét, hogy a fakamrát adja
vissza a gyūlekezetnek. Jónás a ké-
relemnek készségesen eleget tett. Pár
hétrel később, amikor már az építke-
zéshez szükséges anyag is oda volt
hordva, Ruzsa Ferenc elment Jónás-
hoz s arra akarta rábírní, hogy a fa-
kamrát ne a gyūlekezetnek hanem az
ugyancsak a házban lakó Ramos Fe-
renc rendőrségi hivatalnoknak adja át.
Jónás ellenszegült s hivatkozván arra,
hogy ő már átadta a kamrát a gyūle-
kezetnek, megtagadta Ruzsa kérelmét.
Am a gyūlekezet kántora, aki maga
volt az építkezési terv értelmi szerzője,
igén heves ostrom alá fogta Jónást s
kijelentvén, hogy ő vállalja a *fele-
lősséget* sikerült neki elérni annyit,
hogy Jónás sorsára hagyta a fakamrát.
Erre Ramos azt birtokába vette s le-
lakatolta. Másnap a gyūlekezet meg-
akarván kezdeni az építkezést, Perkits
István pénztárnok a lakatot leverette.
Erre csendőrség jött a helyszínére s
kihallgatta a házbelleket. A gyūleke-
zet pedig a fakamra kiadása iránt
pert indított Ramos ellen. Ruzsa Fe-
renc tanukép hallgattatván ki, elejétől
végig tagadta a gyūlekezet keresetében
előadott és fenntebb leirt tényállást s
vallomását esküvel is megerősítette.
Vele szemben *hat teljesen érdekte-
len tanu* szőszerint bizonyította a ke-
reseti állításokat s Ruzsa kissé furcsa
magatartását. A rendkívül izgalmas és
drámai jelenetekben bővelkedő szem-
besítések után az eljáró bíró végzést
hozott, amely szerint a per iratait át-
teszi a maribori ügyészséghez a Ruzsa
Ferenc Imre állami tanító és evang.
kántor ellen a btk. 199 § a) pontjába
ütköző *hamis tanuzás által elköve-
tett család büntette miatt megindi-
tandó bünvádi eljárás céljából.* E
frappans fordulat után Ramos beis-
merő nyilatkozatot tett mire a bíróság
a fakamrát megítélte a gyūlekezetnek.
Természetes dolog, hogy a gyūleke-
zet érthető érdeklődéssel néz a Ruzsa
ellen folyamatba tett bűnügy további
fejleményei elé.

— **Reuma sikeres gyógyítása.** Dr.
Rahlejev fiatal orosz orvosnál a re-
uma gyökeres gyógyítására sikerült
egy kitűnő orvosságot felfedeznie, a
mely orvosságot „Radio-Balsamica“
név alatt saját e célra Beogradban,
Kosovska ulica 43. szám alatt felállí-
tott laboratóriumában állítja elő és
hozza forgalomba. Ezen orvosság
összetétele a legújabb elveken alapul
s azért dr. Rahlejev ezen orvosságát
29 államban szabadalmaztatta és véd-
jegyeztette. Hogy ezen orvossággal
váratlan sikereket értek el a különböző
reumák kezelésénél, bizonyítja a szá-
mos bel és külföldi orvos elismerő
nyilatkozata és a kigyógyított betegek
hálairata. A legelhanyagoltabb reuma
is kell hogy kigyógyuljon e nevezetes
orvosságnak 2-5 üveggel való elhasz-
nálása után.

— **Lopások.** Marsik Alajos gornja
Lendavi vendéglistól és cselédjétől
ismeretlen tettesek 2000 din. értékű
holmit loptak el. — Kovács Sándor
g. petrovcii lakos kárára eddig ki
nem kutatott egyének 1500 din. értékű
külömböző tárgyat loptak el. A csend-
őrség mindkét esetben erélyesen nyo-
moz.

ELADO BIRTOK

ház, gazdasági felszerelés
és szoba berendezések.
BÁCZ JÁNOS tulajdonát képező Lendva
utca 19. hsz. alatt; ugyancsak BÁCZ
JÁNOS tulajdonát képező muzgai földek
és rétek, és a Fuisz-féle földek.
Bővebb felvilágosításokkal szolgálnak
KARDOS JÓZSEF vaskereskedő és
SZUKITS JÓZSEF szabó, M. Sobota

— **Tüzoltóink jubileuma.** A murska-
sobotai önk. tűzoltó egyesület fennál-
lásának 40 éves jubileumát fogja aug.
hó 3-án megünnepelni. A jubileumra
már nagyban készül az egyesület
vezetősége.

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

Mezőgazdasági - gépek,
Kerékpárok,
Varrógépek,
Gummik,
Táblaüveg,
legjobb kaszák,
tirolai kaszakövek
legolcsóbban csakis
Nemecz János
vaskereskedőnél M. Sobota
!! kaphatók !!

VSZEFELÉ CIGEO

tője zarézani (falci) i navadni pokríváti,
kusz i za zidanye i zlebáti cigeo odáva
nájbōgse vrszte i nájfalése:

KRIŽEVSKA INDUSTRIŠKA D. D.
(Križevci pri Ljutomeri)
(prve Slovenska opekarna) pōleg 'ze-
lezniske p. sztáje v Križevci.

Ar szmo cigence moderno predelali,
nam je dána mogōcnszot pontliti
vszidōr nájbōgse i nájfalése blāgo. —
Tūdi zgotáviam mlēnye nájjugōdnēse v
nasem modernom mlēni, rávnotak vsze
vrszte 'zaganye dēszk i lát dobro i po fál
cēni. — Zaszitōpszto: Brata Brumen
trgovina z različnim blāgom v Murski
Soboti gde sze vsze potrebno pozvē.

Na riszalszki pondēlek

pred poldnévom po velkoj mesi
vsze felé hízna szpráva (butor)
bode na licitácii odávana v-
Trautman Sándora hrámi
M. Sobota Cérkevna vilica

TOPLICE v SLATINA RADENCI

Jedine toplice v králevcsini
SHS. prōti szrcsnim bole-
csinam. Naturalne ogliczno-
kiszēle (szēnsavas) kōpeli.
Mineralne vode prōti obisz-
nim i mehērnim betegom,
kak tūdi prōti rheumi i bo-
lezni v csontaj itd. itd.
Röntgen, elektrotherapia.
Elektricsni poszvēt.
Kūfice po znīzanej cēni.
Voditel toplic je goszp. Dr.
JOSIP MARCIUS rojen z
Čakovca. Z vszákim be-
tē'znikom sze po lásztinom
jeziki gucsi.

Z-hája vszako nedelo. — Naprêplacilo za: 1 leto 47, pò 24 frtao 12 Din. Zvân SHS., 70 Din v Ameriko 80 Din létuo. Cêna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklâme 1-— mali ogaszi 0-70 Din i dâvek. Pri vecskrát popûszit.

Rôkopiszi, ki sze ne szhrânjio i ne vrnêjo sze poslajio:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Mòrszka Krajina
M A R K I S E V C I br. 20.
— Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kêziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide kiildendôk:
M. Krajina szerkesztôség v. kiadóhivatal
posta MÛRSKA SOBOTA.
— Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap. Elôfizetési ára: 1 évre 47, félévre 24, negyedévre 12 Dinár. Külföldre 70, Amerikába 80 Din évente. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkôzt és nyiltér 1-50, rendes 1-—, aprôhirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

KÖZGAZDASÁG.

Mi lesz a vámhivattal?

A murska-sobotai fő vámhivatal személyzetének részletes kicserélése kapcsán az a hír terjedt el, hogy a fővámhivatalt elviszik innen s mindössze egy kirendeltség marad Murska-Sobotában. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. Illetékes helyen szerzett információk szerint az igazgatóság nem gondol a hivatal áthelyezésére s az Murska Sobotában marad, ha megfelelő helyiséget kap. Ez azonban meglehetősen súlyos feltétel s elkövetkezett a 12. órája annak, hogy a község, a közönség és a kereskedők összefogjanak és megszerezzék a megfelelő helyiségeket: legalább 3 hivatalos szobát és egy raktárt. A kereskedők testülete már tanácskozik is nagyban, de nagy tévedés volna azt hinni, hogy a fővámhivatal itt maradására csak a kereskedők érdeke. Elvégre a kereskedő a másutt vámolás fáradtságát és költségét hozzácsapja az amugy is már drága áruhoz s ezzel segített magán, de megterhelte a fogyasztót. A közönséget tehát épügy érdekli ez a kérdés mint a nagyközséget, amelynek forgalmára épen nem közönbös, hogy egy ekkora hivatal itt marad-e vagy sem.

A kereskedők testülete a múlt héten foglalkozott a fővámhivatal elhelyezésének kérdésével. Találtak megfelelő helyet, amelyet kellő átalakításokkal lehet használni. Ha a kincstár hajlandó lesz a forgalmi árnak megfelelő bért fizetni s egy hosszabb bérleti szerződést kötni, akkor a gremium megfogja találni a módját, hogy az átalakítás költségei biztosítva legyenek. Meg van tehát a lehetősége annak, hogy a fővámhivatal itt maradjon.

A személyzeti változásokra vonatkozó rendelet már megérkezett. E szerint Pirc S. Antal felügyelő a hivatal népszerű vezetője Suboticára került hasonló minőségben. Távozása folytán a főnöki teendők ellátásával Dervis Kahvedžič vámtiszt bizatott meg. Bole Andre vámtiszt Mariborba, Pisker Simon vámtiszt Osijekre helyeztet'ek át hasonló minőségben. Helyükbe Zorzut Lajos és Rap Eda vámtisztek jönnek Mariborból. A hodosi hivatalnál ezentul két vámtiszt lesz valamint Cankován is, kik közül az egyiknek állandóan Rogasovcin kell tartózkodnia. Cankovára Zabovnik Ferdo vámtisztet helyezték át Mariborból.

Miért nem adhat egyedül az istálló trágya nagy buza-terméseket.

Azt látjuk és tapasztaljuk mindennütt, hogy a modern gazda ma már nem elégszik meg az istálló trágya termésfokozó hatásával, hanem annak hatását műtrágyák segítségével és pedig foszfortartalmu műtrágyák segítségével fokozza. Az a kérdés most már, van-e annak jelentősége, igaz-e az, hogy egyedül az istálló trágyák nem adhatnak nagy termést.

Hogy e kérdésre feleletet adhasunk, tudnuk kell mindenek előtt azt, hogy a növények által a talajból elvont tápláló anyagok nem egyforma mennyiségben rakódnak le a növény minden részébe. Nevezetesen a nitrogén és káli nagyobb mennyiségben rakódnak le a növény szár és leveles részeibe, ellenben a foszfor aránytalanul nagyobb mennyiségben rakódik le a szemrészekbe. Ebből most már az következik, hogy a növények leveles részei a miuő a szalma, a széna, a lomb stb. többnyire magában a gazdaságban használhatik fel takarmányul, s így az állatokon keresztül mint istálló trágya a trágyadombra kerülnek, onnét pedig a szántóföldekre. Miután pedig e leveles és szár részekben sok a káli és a nitrogén, a melyeket az állati szervezet a takarmányból nem, vagy csak igen kevés részben von el, tehát az istálló trágyában is sok káli és nitrogén foglaltatván, ez által visszapotoltatik a talajnak azon káli és nitrogén mennyisége, amelyeket a növények onnét elvontak. Ellenben a foszfor nem a leveles szár részekben, hanem a magban rakódik le nagy mennyiségben, a mely magokat többnyire piacon értékesítünk, tehát elvisszük a gazdaságból, amennyiben e magvakat nem szoktuk feletetni az állatokkal vagy csak kis mennyiségben, s így a magvakban foglalt nagy mennyiségű foszfor nem jut vissza az állati szervezetten keresztül az istálló trágyába annyival is kevésbé, mert maga az állati szervezet is sok foszfort szükségel csontképződéséhez, tehát a feletetett foszfornak egy részét a maga részére leköti. Vagyis tehát míg az istálló trágyában sok a nitrogén és sok a káli addig, igen kevés foszfor van benne, s miután így az istálló trágya foszfor szegény, istálló trágyázással a talajt sem gazdagíthatjuk annyira foszforral, mint amennyi foszfort onnét a növények magképződés céljából kivonnak. Ha tehát csak istálló trágyával trágyázunk, akkor a talaj foszforsav tartalma apad, s így bár a lombtermés falán kielégítő, a szemtermés hova tovább csökkenni fog.

Ez az oka tehát annak, hogy egyedül istálló trágyával nagy megterméseket elérni állandóan nem lehet, s egészen bizonyos, hogy a ki csak

istálló trágyát használ az zsarolja földjét, s évről-évre csökkenő terméseket fog tapasztalni.

Ez a tudományosan és gyakorlata tilag megállapított tapasztalat szülte azon eredményt, hogy a modern gazda istálló trágya mellett foszfor tartalmu műtrágyákat is használ s különösen buza és rozs vetése előtt talaját 150 kg. szuperfoszfáttal látja el kat. holdanként, a mely szuperfoszfát mennyiséggel annyi vízben oldható foszfor-savat ad talajának, amennyi egy nagy buzatermés produkálása céljából szükséges, s így természetes hogy az istálló trágya mellett célszerűen alkalmazott szuperfoszfáttal a maga 3-4 mázsás termés többletét mindenki biztosíthatja; miután pedig egy kat. holdnak szuperfoszfáttal való betrágyázása csak 720-960 koronába kerül a többlet termés értéke pedig 4-8000 korona, kétségtelen, hogy a szuperfoszfát használata rendkívül nagy hasznot biztosít a gazdának.

Junius.

V zacsetki toga mészeca je vrêmen kosnyê, szprâvlanya krme, stere szkrbno szûhsenyê nam naj glâvna briga bode. Tû je vrêmen drûgoga okâpanya kukorce. Oszipâvanye kukorce — nâimre pa v râji pêsizicni zemlâj — tâ nihâjmo. Bole jo okopajno vecskrát i mo vidli, ka z râvnim obdelâvanyom bôgse obhodimo, Szkûszali szo tô prinasz 'ze nisterni kmeti, ali nâvecs pa v Ameriki, gdê nâ vecs kukorce pôvajo. Té mészec sze zacsnê 'zêtev pri vugodnom vrêmeni, i v nisterni mesztâj tûdi kosnya drûgi dételc. — V ogrâdci 'ze verno polêvati moremo csi taka med zelenâvov véksi pôv doszégnoti csemo. Mészecsna retkev, râni krumpisje, lûkec, csesznek, jagode, egres i râni ribizli sze té mészec 'ze lêko nûca. Zimszkoga zelja kapûszto v tom mészeci poszâdmo vö. — V gorica j je delo: okâpanya, sprickanye i vézanya. — Rojâr mâ prvo brâtvö. Pocsâkajmo pa da akâcije méd vcselé szploj dozorijo. Tô sze po odcvetenyê akâcije za 8-10 dni zgodi. V juniusi posztavimo gor szûncsevno raztoplenico voszkâ, âr v tom vrêmeni doszégnemö 'znyim nâjvéksi cil.

Lôkivitel Austriâba bizonyos ideig szûnetelt, mert fertözô bôrbetegség hurcoltatott be általuk Austriâba. Mint értesülünk a kivitel ujból szabaddâ tételc, miután többé ilyen betegség megállapítható nem volt.

Jegygyûrük
és bér má l á s i ajándékok
legjutányosabb árban kaphatók
FLISZÁR PÁL
órás és aranyművesnél
Fali Inga és ébresztô órák raktáron
Javitások Veszek
elfogadtatnak. aranyat, ezüstöt
Ugyanott egy jobbâzból való flu
tanulónak felvétetik.

PRODAM

radi boleznosti prostovoljno:

- 2 fini težki kobili ednake barve („fuksi“)
- 2 telici za klanye ali za pleme in
- 3 breje svinje, tričetrt leta stare.

Cena po dogovoru.

Nasolov pove **PREKM. TISKARNA**
v Murski Soboti.

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj:

s e m e,

sadno drevje, dalije, vrtnice, gladiole, i. t. d. i. t. d.

„VRT“

DŽAMONJA in DRUGOVI
Maribor.

Zahtevaj cenike!

Legujabb Párisi és Bécsi kalap modelok, kalap ujdonságok nagy választékban raktáron.

Mindennemü kalapalakítások elváltatnak. Gyászkalapok 24 órán belül rendelésre elkészülnek.

Harisnyák, bluzok, Női és gyermek kötények, női fehérnemü, függönyök, fátýolok, piperecikkek legolcsóbb beszerzési forrása.

Női kalap 120 Din-tól kezdve kapható.

A. KIRALY trgovina M. SOBOTA
Fő-tér Berger féle ház.

MALI OGLÁSZI.

TANULÓ FIU

jóházból való, ügyes pincér és mészárosnak azonnal felvétetik Cigüth vendéglô Beltinci 0-2

BENZIN LOKOMOBIL

12 HP. huzatos, jó állapotban jutányos árban eladó. Bôvebbet Skriléc lakatosnál Puconci. 2-2

K ODAJI JE: dvâ pizsárniskiva sztola v dobrom sztáni. Poglédne i zvê sze v davčnom uradi v M. Soboti.

KMETOVJE szo sze pobojszkom vrêmeni doszta csemerili ka nyim koszê nevrêzejo tak kak po brûsenyê z právim „Tirolszkim“ kamnom, ki je nigdi nê büo zadobiti. Té navôle je pa letosz kmet tûdi reseni, âr csi sze escse popascsi, pri Golôbi v Morâvci dobî právi „Tirolszki“ kamen na prebêranye i z garancijov po fâl cêni. —

EDEN Z-DOBRE FAMÍLIE bodôcsi decsko sze vzeme za vajenca (inasa) pri DITTRICH klepari v M. Soboti.